

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ІЗМАЙЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНА ПРОГРАМА
«СЕРЕДНЯ ОСВІТА: МОВА І ЛІТЕРАТУРА (РОСІЙСЬКА)»

першого рівня вищої освіти
на здобуття освітнього ступеня *бакалавр*
за спеціальністю 014 Середня освіта
предметною спеціальністю 014.02 Мова і література (російська)
галузі знань 01 Освіта / Педагогіка

Кваліфікація: Бакалавр освіти з мови і літератури. Учитель російської мови і світової літератури

ЗАТВЕРДЖЕНО ВЧЕНОЮ
РАДОЮ ІДГУ
Голова вченої ради
_____ Я. В. Кічук
(протокол № _____ від «____» ____ 20 ____ р.)

Освітня програма вводиться в дію з ____ 20 ____ р.
Ректор _____ Я. В. Кічук
(наказ № _____ від «____» ____ 20 ____ р.)

Ізмаїл – 2020 р.

ЛИСТ ПОГОДЖЕННЯ

1. Рада з якості вищої освіти ІДГУ

протокол ____ від «____» 2020 р.

Голова навчально-методичної ради ІДГУ _____ (Кольцун Н.М.)

2. Вчена рада факультету іноземних мов ІДГУ

протокол ____ від «____» 2020 р.

Голова вченої ради факультету іноземних мов _____ (Шавловська Т.С.)

3. Рада з якості вищої освіти факультету іноземних мов ІДГУ

протокол ____ від «____» 2020 р.

Голова навчально-методичної ради факультету _____ (Рябушко С.О.)

Кафедра загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури

протокол №____ від «____» 2020 р.

Завідувач кафедри _____ (Шевчук Т.С..)

ПЕРЕДМОВА

Розроблено робочою групою у складі:

- 1.Савоськіна Тетяна Олексіївна, кандидат філологічних наук, доцент (гарант освітньої програми)
- 2.Глушук Світлана Василівна, кандидат педагогічних наук, доцент
- 3.Топчий Лариса Миколаївна , кандидат філологічних наук, доцент

Інформація про зовнішню апробацію:

Рецензент – Тукова Т.В., кандидат філологічних наук, доцент кафедри українознавства та гуманітарної підготовки ВДНЗУ «УМСА»

1. Профіль освітньої програми зі спеціальності

014 Середня освіта (Мова і література (російська))

1 – Загальна інформація	
Повна назва вищого навчального закладу та структурного підрозділу	Ізмаїльський державний гуманітарний університет, факультет іноземних мов, кафедра загального мовознавства, слов'янських мов та світової літератури
Ступінь вищої освіти та назва кваліфікації мовою оригіналу	Бакалавр Кваліфікація: бакалавр з мови і літератури. Учитель російської і англійської мов та світової літератури
Офіційна назва освітньої програми	01402 Середня освіта: мова і література (російська, англійська)
Тип диплому та обсяг освітньої програми	Диплом бакалавра, одиничний, 240 кредитів ЄКТС, термін навчання 3 роки 10 місяців
Наявність акредитації	Сертифікат про Акредитацію Серія УД № 16007182 від 10 липня 2018 р. Термін дії сертифіката до 1 липня 2028 р.
Цикл/рівень	НРК України – 7 рівень FQ-EHEA – перший цикл, QF-LLL – 6 рівень
Передумови	- Інтерес до педагогічної науки - Особа має право здобувати ступінь бакалавра на основі отримання повної загальної середньої освіти за умови успішного складання ЗНО з заявлених МОН України предметів
Мова(и) викладання	Українська, російська, англійська
Термін дії освітньої програми	до 1 липня 2028 р.
Інтернет-адреса постійного розміщення опису освітньої програми	http://idgu.edu.ua/ects
2 – Мета освітньої програми	
Надати студентам ґрунтовні знання в галузі філології для виконання типових професійних завдань, пов'язаних зі здійсненням навчально-виховної, науково-методичної та організаційної діяльності в різних типах середніх та вищих навчальних закладів на основі домінуючого фактору євроінтеграції.	
3 – Характеристика освітньої програми	
Предметна область (галузь)знань, спеціальність, спеціалізація (за наявності)	Освіта/Педагогіка/Середня освіта/Мова і література (російська, англійська)
Орієнтація освітньої програми	Освітньо-професійна програма ґрунтуються на сучасних наукових знаннях про цілі й цінності філологічної і педагогічної освіти, орієнтує на подальшу фахову самоосвіту
Основний фокус освітньої програми та спеціалізації	Спеціальні знання у сфері лінгвістичних та літературознавчих наук. Орієнтація на розвиток

	<p>методологічних, діяльнісних та комунікативних компетенцій.</p> <p>Ключові слова: когнітивно-дискурсивна парадигма, неологія, активні процеси, теорія художнього дискурсу, постмодернізм, компаративістика, методика викладання філологічних дисциплін, інноваційні технології викладання російської мови.</p>
Особливості програми	<p>Забезпечення успішної мовознавчої, літературознавчої, лінгводидактичної та дослідницької діяльності. Сприяння професійному зростанню з метою набуття нових знань, умінь як елементів для корегування, модернізації й удосконалення традиційних методик та впровадження інноваційних технологій навчання відповідно до завдань сучасної освіти.</p>
4 – Придатність випускників до працевлаштування та подальшого навчання	
Придатність до працевлаштування	<p>Обійтися посади викладача, вчителя російської мови та світової літератури у вищих та середніх навчальних закладах, спеціалізованих школах, гімназіях, ліцеях, колегіумах, навчально-виховних комплексах</p> <p>33 Фахівці в галузі освіти</p> <p>333 Фахівці в галузі спеціалізованої (особливої) освіти</p> <p>3330 Фахівці в галузі спеціалізованої (особливої) освіти</p> <p>334 Інші фахівці в галузі освіти</p>
Подальше навчання	<p>Здобуття освіти за другим (магістерським) рівнем вищої освіти. Набуття додаткових кваліфікацій в системі післядипломної освіти.</p>
5 - Викладання та оцінювання	
Викладання та навчання	<p>Викладання мови та літератури із застосуванням сучасної методології та інформаційних технологій. Проблемно-орієнтоване навчання, самонавчання, навчання через науково-дослідницьку та педагогічну практику</p>
Оцінювання	<p>Усний та письмовий, поточний, проміжний і рубіжний контроль, практика, захист магістерської роботи.</p> <p>Презентації: усні та письмові в PowerPoint; наукові гранти, портфоліо. Система оцінювання навчальних досягнень студентів здійснюється за 100-бальною шкалою та традиційною шкалою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно; зараховано, не зараховано).</p>
6 - Програмні компетентності	
Інтегральна компетентність	<p>Здатність самостійно розв'язувати складні спеціалізовані завдання й практичні проблеми в галузі середньої та вищої освіти, що передбачає застосування теорій і методів освітніх наук і характеризується комплексністю й визначеністю педагогічних умов організації навчально-виховного процесу в середній та вищій школі.</p>

Загальні компетентності (ЗК)	<p>ЗК 1. Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.</p> <p>ЗК 2. Здібність планувати та управляти часом.</p> <p>ЗК 3. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.</p> <p>ЗК 4. Спроможність спілкуватися рідною та іноземною мовами як усно, так письмово.</p> <p>ЗК 5. Знання предметної галузі та розуміння професії.</p> <p>ЗК 6. Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.</p> <p>ЗК 7. Здібність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.</p> <p>ЗК 8. Здатність бути критичним і самокритичним.</p> <p>ЗК 9. Спроможність генерувати нові ідеї (креативність).</p> <p>ЗК 10. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми з відповідною аргументацією.</p> <p>ЗК 11. Уміння працювати в команді.</p> <p>ЗК 12. Цінування і повага різноманітності та мультикультурності.</p>
Фахові компетентності спеціальності (ФК)	<p>ФК 1. Володіти спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.</p> <p>ФК 2. Бути обізнаними з внутрішніми та зовнішніми законами розвитку мови та літератури.</p> <p>ФК 3. Володіти основними поняттями, концепціями і фактами сучасної мовознавчої та літературознавчої науки.</p> <p>ФК 4. Мати здатність оперативно засвоювати нові теорії, методики дослідження, що народжуються як у галузі філології, так і на межі різних гуманітарних наук.</p> <p>ФК 5. Вміти застосовувати на практиці теоретичні знання з лінгвістики, літературознавства, загальні та спеціальні методи філологічного дослідження.</p> <p>ФК 6. Здійснювати аналіз мовних та мовленнєвих об'єктів, різних типів лінгвістичних та літературознавчих текстів, зокрема й художніх творів.</p> <p>ФК 7. Здійснювати пошук та аналітичне опрацювання нової текстової, графічної, звукової та відеоінформації.</p> <p>ФК 8. Вміти застосовувати трансфер академічних знань і академічних досліджень у прикладних освітніх технологіях та соціокультурної діяльності.</p> <p>ФК 9. Знати принципи, методи і форми організації навчального процесу та науково-педагогічної діяльності у різних структурах ВНЗ.</p> <p>ФК 10. Володіти специфікою сучасних технологій навчання та викладання у вищій школі.</p> <p>ФК 11. Використовувати сучасні інноваційні технології навчання у процесі викладання російської мови та літератури.</p> <p>ФК 12. Володіти навичками професійної інформаційної діяльності щодо аспектів викладання російської мови та літератури у вищій школі.</p> <p>ФК 13. Оволодіння професійним рівнем науково-ділової комунікації державною мовою.</p>

	ФК 14. Знання основ теорії, методів і прийомів усної та писемної комунікації. ФК 15. Уміти вести дискусію.
--	---

7 - Програмні результати навчання

- ПРН 1.** Знання методики викладання російської мови та літератури в різних типах вищих та середніх навчальних закладів.
- ПРН 2.** Знання сучасних наукових методів філологічних досліджень, достатню підготовку для проведення науково-дослідницької роботи в галузі філологічних наук.
- ПРН 3.** Знання методики проведення експериментів у галузі лінгвістики та дидактики.
- ПРН 4.** Знання методики психолого-педагогічної діагностики, володіння навичками та вміннями її реалізації.
- ПРН 5.** Знання правових та етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.
- ПРН 6.** Знання законодавчої та нормативної бази України про охорону праці в освітній галузі.
- ПРН 7** Вільне володіння фундаментальними знаннями в галузі філології (основні концепції, праці гуманітарних наук та їх видатні представники).
- ПРН 8.** Здатність використовувати професійно-профільовані знання, уміння й навички, досліджувати мовні та літературні явища, вирішувати практичні завдання в галузі філології.
- ПРН 9.** Здатність коригувати та прогнозувати свою навчально-виховну роботу.
- ПРН 10.** Вміння проводити науково-методичну та організаційно-методичну роботу із запровадження у навчальний процес нових інформаційних технологій навчання мови та літератури, в тому числі інтенсивних методів навчання, індивідуалізованого навчання тощо.
- ПРН 11.** Вміння планувати й організовувати навчальну діяльність учнів і студентів на заняттях, в позааудиторній роботі, активізувати їх самостійну роботу й наукову творчість.
- ПРН 12.** Навички вести навчальний діалог і ефективно організовувати співпрацю з учнями та студентами.
- ПРН 13.** Здійснювати діагностику особистості з використанням тестових завдань як важливого дослідницького інструменту.
- ПРН 14.** Вміння здійснювати самоконтроль, самооцінку, саморегуляцію.
- ПРН 15.** Досконале володіння державною, російською та іноземною мовами.
- ПРН 16.** Вміння працювати з комп’ютерною технікою та ефективно використовувати її для обробки матеріалів і результатів досліджень у галузі філології.
- ПРН 17.** Вміння користуватися науковою літературою, аналізувати матеріал академічних підручників та навчальних посібників з російської мови та літератури для різних типів вищих та середніх навчальних закладів з метою виявлення його наукової вірогідності, методичного значення та прогнозування можливих труднощів у засвоєнні навчальних програм.
- ПРН 18.** Володіння навичками аналізу навчально-виховних ситуацій, уміння визначати і вирішувати педагогічні завдання.
- ПРН 19.** Формування суджень про використання знань, умінь, навичок у галузі теорії і практики дослідження мовних явищ для освоєння теоретичних основ і методів сучасної лінгвістики.
- ПРН 20.** Формування суджень про використання професійно-орієнтованих загальнотеоретичних знань іноземної мови.

8 – Ресурсне забезпечення реалізації програми

Кадрове забезпечення	В реалізації програми беруть участь штатні науково-педагогічні працівники – доктори філологічних наук, професори, кандидати філологічних наук, доценти, кандидат педагогічних наук, доцент; за можливості залишаються
-----------------------------	---

	<p>закордонні фахівці. З метою підвищення фахового рівня всі науково-педагогічні працівники один раз на п'ять років проходять підвищення кваліфікації, в тому числі закордонні.</p>
Матеріально-технічне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - навчальні корпуси; - гуртожитки; - спеціалізовані кабінети, лабораторії; - комп'ютерні класи; - пункти харчування; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - мультимедійне обладнання; - спортивний зал, спортивні майданчики.
Інформаційне та навчально-методичне забезпечення	<ul style="list-style-type: none"> - офіційний сайт ІДГУ: idgu.edu.ua; - точки бездротового доступу до мережі Інтернет; - необмежений доступ до Інтернет; - наукова бібліотека, читальні зали; - навчальні та робочі плани; - графіки навчального процесу; - навчально-методичні комплекси дисциплін; - навчальні та робочі програми дисциплін; - дидактичні матеріали для самостійної та індивідуальної роботи студентів; - програми практик; - методичні рекомендації щодо написання курсових робіт; - критерії оцінювання рівня підготовки; - пакети комплексних контрольних робіт.
9–Академічна мобільність	
Національна кредитна мобільність	Підвищення кваліфікації (стажування) науково-педагогічних працівників у вітчизняних ВНЗ
Міжнародна кредитна мобільність	Не передбачено
Навчання іноземних здобувачів вищої освіти	Можливе

2.Перелік компонент освітньо-професійної програми та їх логічна послідовність

2.1. Перелік компонент ОП

Код н/д	Компоненти освітньої програми (навчальні дисципліни (курсові проекти (роботи), практики, кваліфікаційна робота	Кількість кредитів	Форма підсумкового контролю

1	2	3	4
Обов'язкові компоненти ОП		15	
ОК 1.	Україна в європейській історії та культурі	4	екзамен
ОК 2.	Основи філософських знань	4	екзамен
ОК 3.	Права людини та громадянське суспільство в Україні	3	залік
ОК 4.	Українська мова	4	залік
ОК 5.	Основи академічного письма	3	залік
ОК 6.	Інформаційно-комунікаційні технології за професійним спрямуванням	3	залік
ОК 7.	Педагогіка	6	екзамен
ОК 8.	Психологія	6	екзамен
ОК 9.	Вступ до слов'янської філології з основами наукових досліджень	4	залік
ОК 10.	Вступ до мовознавства	4	екзамен
ОК 11.	Вступ до літературознавства	4	екзамен
ОК 12.	Практичний курс сучасної російської мови	30	залік / екзамен
ОК 13.	Теоретичний курс російської мови (теоретична фонетика, історія мови, теоретична граматика, лексикологія, стилістика)	12	залік / екзамен
ОК 14.	Методика навчання світової літератури	3	екзамен
ОК 15.	Методика навчання іноземної мови (російської)	3	екзамен
ОК 16.	Методика навчання	3	екзамен

	іноземних мов та культур (англійська)		
ОК 17.	Інклюзивна освіта	3	екзамен
ОК 18.	Історія світової літератури	14	екзамен/залік
ОК 19.	Практичний курс англійської мови	19	екзамен/ залік
ОК 20.	Теоретичний курс англійської мови (теоретична фонетика, теоретична граматика, лексикологія, стилістика)	10	екзамен/ залік
ОК 21.	Російська література	5	екзамен
ОК 22.	Курсова робота з історії світової літератури з методикою навчання	1	захист
ОК 23.	Курсова робота з російської мови з методикою навчання	1	захист
ОК 24.	Курсова робота з англійської мови з методикою навчання	1	захист
ОК 25.	Навчальна практика (ознайомча, виховна)	3	захист
ОК 26.	Навчальна практика (педагогічна)	6	захист
ОК 27.	Виробнича практика з російської мови (педагогічна)	6	захист
ОК 28.	Виробнича практика з російської, англійської мов та світової літератури (педагогічна)	9	захист
ОК 29.	Виробнича практика з російської та англійської мов (педагогічна)	6	захист

	Загальний обсяг обов'язкових компонент: ОК	180	
	Загальний обсяг вибіркових компонент: ОП	60	
	ЗАГАЛЬНИЙ ОБСЯГ ОСВІТНЬОЇ ПРОГРАМИ	240	

2.2. Структурно-логічна схема ОП

3. Форма атестації здобувачів вищої освіти

Атестація випускників освітньої програми спеціальності 014 Середня освіта проводиться у формі атестаційних екзаменів, завершується видачею документу встановленого зразка про присудження ступеня «бакалавра» із присвоєнням кваліфікації: бакалавр освіти з мови і літератури. Учитель російської і англійської мов та світової літератури.
Атестація здійснюється відкрито і публічно.

Структурно-логічна схема освітньої програми «Середня освіта: мова і література (російська, англійська) підготовки здобувачів ОС "бакалавр" за спеціальністю 014 Середня освіта

4.Матриця відповідності програмних компетентностей компонентам освітньої програми

5. Матриця забезпечення програмних результатів навчання (ПРН) відповідними компонентами освітньої програми